בע"ה כ"ב בכסלו תשע"ו
04/12/2015
גליון מס' 2925

עלים
עלון קביוץ סעד

פרשת וישב

וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה תְּבַקֵּשׁ, וַיֹּאמֶר אֶת אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים. בראשית לז, טו-טז

מכאן אמרו חכמים: אין 'תועה' בכל מקום, אלא חוץ לתחום (מכילתא דר"י כספא כ).

שהיה יוסף חוץ לתחומה של שכם, שנאמר 'בַּשָּׂדֶה', והיה חוץ לתחומן של אחיו שנאמר 'אֶת אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ', והיה חוץ לתחומו של יעקב שנאמר 'וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו' (בראשית לז, י).

ונקרא יוסף 'שור' שנאמר 'בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ' (דברים לג, יז). **זהו שכתוב 'כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ'** (שמות כג, ד).

אמר ראובן, עליי להשיב אבדת אבי, שנאמר 'לַהֲשִׁיבוֹ אֶל אָבִיו' (בראשית לז, כב). **אמרו לו אחיו, נאמר 'וְאִם לֹא קָרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתִּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ'** (דברים כב, ב), **הרי אנו אוספים לו ליוסף ושמים לו סופו. אמר להם יהודה, 'לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים'** (בראשית לז, כז), **ושמא ילמד לקחו וישוב אלינו ולו, שנאמר 'וְהֲשֵׁבֹתִו לוֹ'** (דברים כב, ב).

יוסף כשור תועה. התנהגות אחיו מוסברת על פי מצוות השבת אבדה: 'לֹא תִרְאֶה אֶת שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת שֵׂיוֹ נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם. הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ. וְאִם לֹא קָרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתִּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתוֹ לוֹ' (דברים כב, א-ב).

(מתוך ספר מדרשיו של רונן אחיטוב – "צוהר תעשה לתיבה")

שיעור פרשת השבוע לאחר התפילה – מרים סמואל

שבת וישב		ימי החול	
הדלקת נרות	16:18	זמן תפילין /טלית	05:36←05:32
מנחה 14:00	16:25	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית א'	06:45	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	09:02←08:59
מנחה 12:30, 13:30	16:18	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	16:25
		שקיעה	16:38←16:38
צאת השבת	17:14	ערבית	20:10

* **מיום ג', שחרית ג' בשעה 08:00 בצריף**

אחות תורנית: דורית רידר

שבת שלום

פרשת וישב

פרשת וישב מגוללת לא מעט נושאים. היא נפתחת תולדות יעקב ומסתיימת בהגעתו של יוסף למצרים. ובתווך סיפור תמר ויהודה.

בחרתי לעסוק דווקא בדמותו של יוסף כיצד היא משתקפת בפסוק ב׳ בפרק ל״ז:

"אֵלֶּה | תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם".

מדוע מופיע בפסוק הביטוי "והוא נער", והרי הקורא ברור לו שמדובר בבחור צעיר שעוזר לאחיו ברעיית הצאן.

רש״י בפרושו לפסוק מפרש: **והוא נער: שהיה עושה מעשה נערות, מתקן בשערו ממשמש בעיניו כדי שיהיה נראה יפה.**

הדיון לגבי מראהו והתנהגותו של יוסף התנהגות חולמנית וקצת נשית, חיבר אותי לשירה של נורית זרחי, שמעלה השערה מה היה קורה אילו נולד יוסף בת ולא בן. מצד אחד חלומה של רחל לבת ממשיכת דרך, איתה היא מסתודדת באוהל, ומצד שני חובת ההמשכיות של שושלת יעקב.

היא יוסף / נורית זרחי

יושבת רחל באֹהל
קווצת שֵׂער אחר קווצה תֵּאָסֵף
להחביא תחת כיפת משי
את שֹׂער בתה הקטנה היא יוסף.

כי אם רצית בילד
וימיך קרבים לנטות
מה יעשה מלבד שקר
את רצון האל להטות.

יושבת הקטנה באוהל
בכתונת פסים מצוירה
ובנגלה היא נער
ובנסתר נערה.

עכשיו כל העולם יודע
כי נאספה חרפתה
ילדה רחל בן יורש לאביו
והיא בתה.

ומביטה האם בשער הבת
עתיד קוראת באופל שערה
החלומות בתי יפילוך לבור
ומשם לחצר זרה.

יושבת הקטנה באוהל
שומעת את דבר אמה
והיא אחוזת קסם

והיא אחוזת אימה.

ורחל ממשיכה נרעשת
לא תמו המהלומות
בבית כלא תחבשי
ותחלצי שוב מידי חלומות.

חלומות יצילוך בתי
חלומות יפילוך לבור
ורחל ימיה קצרים
מכדי סוד בתה לפתור.

יושבת הקטנה באוהל
מקשיבה בנשימה עצורה
ובנגלה היא נער
ובנסתר נערה.

נראה כי על פי הפרשנות מרחיקת הלכת של נורית זרחי, ישנה אמירה לגבי אמהות האומה שסבלו מעקרות. כשהן מצליחות סוף כל סוף להתעבר, הן יולדות בן זכר. "היא יוסף" מאירה את העיוות שיתכן והיו גם בנות שנולדו בשושלת, אך הן היו כל כך חסרות חשיבות עד שרחל אמנו המבקשת ילד מציינת בפירוש : **"וַתֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הָבָה-לִּי בָנִים, וְאִם-אַיִן מֵתָה אָנֹכִי". (בראשית ל' א').**

חומר למחשבה...

מרים אמתי – בתה של שושנה עברון גרה בכפר מימון

שבת מברכין

מברכין החודש ר"ח **טבת** ביום שבת קודש ולמחרתו וביום הראשון.
אין אומרים אב הרחמים.

(לוח ארץ ישראל - הרב טוקצינסקי)

הלכות חנוכה/ מאת: הרב ארי

1. 'בבית שני כשמלכו יון גזרו גזרות על ישראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצות, ופשטו ידם בממונם ובבנותיהם ונכנסו להיכל ופרצו בו פרצות וטמאו הטהרות, וצר להם לישראל מאד מפניהם ולחצום לחץ גדול עד שריחם עליהם א-להי אבותינו והושיעם מידם והצילם וגברו בני חשמונאי הכהנים הגדולים והרגום והושיעו ישראל מידם והעמידו מלך מן הכהנים וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתים שנה עד החורבן השני. וכשגברו ישראל על אויביהם ואבדום בחמשה ועשרים בחדש כסלו היה, ונכנסו להיכל ולא מצאו שמן טהור במקדש אלא פך אחד ולא היה בו להדליק אלא יום אחד בלבד, והדליקו ממנו נרות המערכה שמונה ימים עד שכתשו זיתים והוציאו שמן טהור' (רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ג, א-ב).
2. שמונת ימי החנוכה אסורים בהספד ובתענית, ומותרים בעשיית מלאכה. נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה בזמן שהנרות דולקים, בגלל מעשה יהודית בתו של יוחנן כהן גדול (שו"ע סימן תר"ע, א).
3. אין חיוב לערוך סעודות בחנוכה. סעודות שנאמרים בהם דברי תורה ומזמורים נחשבות כסעודות מצווה (תר"ע, ג) .
4. זכר לנס פך השמן תקנו חכמים להדליק בכל יום מימי החנוכה נרות על פתחי הבתים כדי לפרסם את הנס. בהדלקה זו חייבים אנשים ונשים כאחד, לכן גם אישה שמתגוררת לבד חייבת להדליק נרות חנוכה בביתה.

זמן הדלקת הנרות

5. יש שנהגו להדליק נרות חנוכה בשקיעת החמה (16:40 בערך), ויש שנהגו להדליק נרות חנוכה בצאת הכוכבים. מי שלא הדליק בזמן זה רשאי להדליק במשך הלילה בברכה, אם ישנם בחוץ עוברים ושבים שאפשר לפרסם להם את הנס או אם מדליקים נרות עם שאר בני הבית. אם מדליק לעצמו בשעה מאוחרת – לא יברך (תרע"ב, א-ב ובמשנה ברורה ס"ק יא).
6. יש לשים כמות שמן שתספיק לדלוק כחצי שעה לאחר צאת הכוכבים (תרע"ב, ב). לכן, בערב שבת שמדליקים נרות חנוכה לפני השקיעה, אין להשתמש בנרות הצבעוניים שדולקים חצי שעה בלבד (תרע"ט במשנה ברורה ס"ק ב).
7. מי שנאלץ לצאת בביתו מבעוד יום יכול להדליק נרות בברכה כבר מפֶּלַג המנחה (15:35). יש להקפיד לשים נרות גדולים שידלקו עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים (תרע"ב, א).

מקום הדלקת הנרות

8. את הנרות יש להדליק בפתח הבית, כדי לפרסם את הנס. כאשר יש חצר לפני הבית, יש להדליק **בפתח החצר** לרשות הרבים. מי שאין לו פתח לרשות הרבים – יניח הנרות בחלון הפונה לרשות הרבים (תרע"א, ה).
9. לכתחילה יש להניח את הנרות בגובה של 80-24 ס"מ, כדי שיהיה ניכר שאלו נרות של מצווה (תרע"א, ו) שלא משמשים לתאורה. נראה שכיום אין צורך להקפיד בכך, שהרי איננו רגילים להשתמש בנרות למטרת תאורה אלא בחשמל וגם נרות שמונחים גבוה יותר בחנוכיה ניכר שהודלקו לשם מצווה ופרסום הנס.
10. אין להדליק את הנרות בפנים ולהוציאם החוצה. יש להדליקם במקום בו הם צריכים להיות (תרע"ה, א).
11. בפתח שיש בו מזוזה יש להדליק את הנרות משמאל לפתח, כך הנכנס בפתח יהיה מסובב במצוות. בפתח ללא מזוזה יש להדליק את הנרות בימין (תרע"א, ז ובמשנה ברורה ס"ק לג).

סדר הדלקת נרות חנוכה

12. נפסקה הלכה כדעת בית הלל. לכן ביום הראשון מדליקים נר אחד ומכאן ואילך מוסיפים נר בכל יום. למנהג הספרדים – רק **אחד** מבני הבית מדליק (איש או אישה) וכל שאר בני הבית יוצאים בהדלקתו. למנהג אשכנז – כל אחד ואחת מבני הבית מדליק נרות בעצמו. יש הנוהגים שאישה לא מדליקה לעצמה אלא יוצאת ידי חובה עם אישה (תרע"א, ב).

13. ביום הראשון יש לברך לפני ההדלקה שלוש ברכות: 'להדליק נר של חנוכה', 'שעשה ניסים', 'שהחיינו'. בשאר הימים מברכים שתי ברכות בלבד. מי ששכח לברך ברכת 'שהחיינו' ביום הראשון יברך ביום שנזכר לפני ההדלקה. **אין להתחיל בהדלקה עד שיסיים לברך את כל הברכות** (תרע"ו, א-ב).
14. נהגו לשיר בזמן הדלקת הנרות את הפיוט 'הנרות הללו'. את הפיוט יש לשיר **אחרי הדלקת הנר הראשון** (תרע"ו, ד).
15. בסדר הדלקת הנרות בחנוכיה יש כמה מנהגים. המנהג הנפוץ הוא כדלקמן: ביום הראשון יש להדליק את הנר הימני בחנוכיה, ובכל יום להוסיף נר משמאלו. ההדלקה בכל יום תתחיל מהנר החדש המסמל את התעצמות הנס ותמשיך לכיוון ימין (תרע"ו, ה).
16. כל השמנים והנרות כשרים להדליק בהם נרות חנוכה. לכתחילה ראוי להדליק בשמן זית מכיוון שאורו צלול ויפה וגם מכיוון שבו נעשה הנס (תרע"ג, א ובמשנה ברורה ס"ק ד).
17. 'ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד' - אין להשתמש לאור נרות החנוכה אפילו תשמיש של מצווה, לכן נהגו להניח שמש שנבדל בגובהו בקרבת הנרות שאם יבוא להשתמש לאורם יעשה זאת לאור השמש (תרע"ג, א).
18. אם מדליקים את נר השמש בשמן זית יש להדליקו **לאחר הדלקת הנרות כולם או לפני הברכות**. אין להדליק את השמש בין אמירת הברכות להדלקת נרות המצווה.
19. נר חנוכה שכבה לאחר הדלקתו, אפילו לא דלק חצי שעה לאחר צאת הכוכבים אין חיוב לחזור ולהדליקו. מן הראוי לשוב ולהדליק אבל אין לברך על הדלקה זו (תרע"ג, ב ובמשנה ברורה ס"ק כז).

הדלקת נרות בבית הכנסת

20. גם בבית הכנסת נהגו להדליק נרות חנוכה. זמן ההדלקה הוא בין תפילת מנחה לערבית כאשר כל המתפללים מכונסים יחד. יש לברך על הדלקת נרות בבית הכנסת (תרע"א, ו).
21. בבית הכנסת נהגו להדליק נרות גם בתפילת שחרית ללא ברכה, כדי לפרסם את הנס.
22. **אין יוצאים ידי חובה בהדלקת הנרות בבית הכנסת**. לכן, גם המדליק בבית הכנסת צריך לחזור ולהדליק בביתו בברכה. ביום הראשון כשחוזר ומברך בביתו לא יברך שהחיינו, אלא אם כן צריך להוציא את בני ביתו ידי חובה (תרע"א, ו ובמשנה ברורה ס"ק מה).

הדלקת נרות בערב שבת ובמוצ"ש

23. **בערב שבת ראוי להתפלל תפילת מנחה לפני הדלקת הנרות**, מכיוון שגם במקדש הדליקו את המנורה לאחר הקרבת תמיד של בין הערבים (שכנגדו תוקנה תפילת מנחה). וכן שלא יראה כתרתי דסתרי, שמתפלל מנחה לאחר שהדליק נרות חנוכה של היום הבא (תרע"ט במשנה ברורה ס"ק ב, שער הציון ס"ק ז ובשערי תשובה ס"ק א). **מנין מנחה יתקיים ביום שישי בבית הכנסת בשעה 14:00**.
24. בערב שבת נהגו להדליק את נרות החנוכה לפני נרות השבת (תרע"ט, א).
25. במוצאי שבת יש שנהגו להדליק נרות חנוכה לאחר ההבדלה ויש שנהגו להקדים הדלקת הנרות להבדלה. בבית הכנסת יש להקדים את הדלקת הנרות להבדלה (תרפ"א, ב ובמשנה ברורה ס"ק ג). מנהגנו להדליק נרות לפני 'עלינו לשבח'.

הלל ו'על הניסים'

26. כל שמונת ימי החנוכה גומרים את ההלל. לכן, אַבֵל לא ישמש כשליח ציבור בתפילת שחרית בחנוכה (תרפ"ג, א ובמשנה ברורה ס"ק א). בתפילות מנחה וערבית יכול האבל לשמש כש"ץ.
27. בכל שמונת ימי החנוכה יש להוסיף בכל התפילות (בברכת ההודאה) ובברכת המזון (בברכת הארץ) 'על הניסים'. אם שכח להזכיר וכבר סיים הברכה – אינו חוזר. בתפילה ניתן לומר לפני 'יהיו לרצון' ובברכת המזון אפשר להוסיף 'הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כשם שעשית לאבותינו בימים ההם... בימי מתתיהו' (תרפ"ב, א-ב).

"מעוז צור ישועתי לך נאה לשבח – תיכון בית תפילתי ושם תודה נזבח"

השבוע וחצי שחלף-

ביום שלישי שעבר- יצאו עובדי הנהלת החשבונות לטיול ענף שנתי בתל אביב, בעקבותיהן של ארבע משוררות: לאה גולדברג, רחל בלובשטיין, יונה וולך ותרצה אתר, שהתגוררו כולן פרק זמן מחייהן בצפונה (הישן) של העיר. לסיום התכנסה החבורה לסעודה שהוקדשה ל: סיכום 2015, התארגנות לקראת 2016, פרידה רשמית משמחה בלס שפורש לגמלאות ולחגיגת יום הולדת 'עגולי' ליונת לוי. מדווחת ברוריה גורן ומוסיפה ש: ההדרכה, מזג האוויר והאווירה היו מושלמים!

בליל שבת – העלה בפנינו יצחק שלומי בשיעור שלאחר התפילה את הדילמה הבאה: מה דינו של אדם שהתכוון לבצע עבירה ובטעות לא עלה הדבר בידו או אפילו קיים מצווה? מי גוברת מבין השתיים - הכוונה או התוצאה? יצחק פרש בפנינו שלל מקרים אפשריים, החל מאדם שהתכוון לאכול טרף ואכל בטעות כשר. המשכנו למקרה בו פרש יהודי את רשתו בשבת בכדי לדוג ובמקרה הציל תינוק מטביעה, וקינחנו במקרה המוזר והאמיתי, של אדם שחמד רכב יוקרה, פרץ אליו והתחיל לנסוע. תוך כדי נסיעה הבחין בתינוק שהושאר ברכב שנמצא במצב מצוקה, מיד נסע אתו לבית החולים והודיע על כך למשטרה... האם על הגניבה, חייב או פטור? ועל הנזק שגרם בפריצה לרכב?? בכל מקרה עשינו הבחנה ברורה בין עבירה שלא יצאה לפועל, לבין כוונת עבירה שהתגלגלה למצווה.

בשבת - בשיעור על פרשת השבוע אותו העבירה גילי זיוון, עקבנו אחר התהליך הפנימי אותו עבר יעקב מרגע הולדתו ובמהלך חייו: "מיעקוביות לישראליות". את דרכו הוא מתחיל בערמומיות, אשר מנה הגונה ממנה הוא סופג בחזרה מדודו לבן ומבניו שלו: "טרוף טורף יוסף", אולם מסכת חייו היא תהליך של התעלות מרמייה ליושרה. בשם "ישראל" (ששורשו י.ש.ר), הוא זוכה, רק בשעה שהוא מישיר את מבטו אל המלאך העומד מולו במעבר יבוק: "..כי ראיתי א-לוהים פנים אל פנים.." (ל"ב, ל') ולמלוא כוחו הוא מגיע רק בשעה שהוא עומד על שלו ביושר: "כי שרית עם א-לוהים ועם אנשים ותוכל". גילי ציטטה ממאמר שפרסמה בעבר בשם: "והיה העקֹב למישור", בו היא השוותה בין סיפורו של יעקב לסיפורה של הגאולה אשר תלויה כדבריה ביכולתנו "ליישר" את דרכנו באופן אישי וציבורי, להביט בעיניו של הזולת ביושר ולא להשיג הצלחות בדרכי מרמה ועקבה. ובהיבט הציבורי, להקים מדינה המבוססת על מנהל תקין ויושרה.

ביום שלישי – השבוע, החל סמינר בן שלושה ימים שהתקיים באוניברסיטת בר אילן, לכבודו של מיודענו הפרופסור דן מכמן, תחת הכותרת: "דן ידין עמו". דן הנשוי לברוריה - בתם של חברינו דוד (הפה) וחנה גולדשמידט ז"ל שהלכו לעולמם, הוא מומחה בעל שם עולמי בחקר השואה. לימי העיון שהתקיימו כחלק מטקסי יציאתו של דני לגמלאות, הגיעו רבים וטובים וביניהם גדולי המומחים בתחום מהארץ ומהעולם בכדי לכבדו לרגל הפרישה. גם אנו נאחל לו ברכה והצלחה בהמשך פעילותו החשובה ונציין שהוא ממשיך לפעול בין היתר, כמדען הראשי של "יד ושם".

ובנימה אישית... התייחסותי לנושא הצניעות כחלק מסיקור "שבת הארגון" בעלון הקודם, נועדה לעורר דיון ציבורי בעניין ולהקפיץ את העלון מדרגה - מדפי אינפורמציה למקום בו מתנהל דיון ציבורי, שקול ורציני.
תודה לשרה ג'קסון שהרימה ראשונה את הכפפה (עמ' 8). כולם מוזמנים לצעוד בעקבותיה...

יורם קימלמן

שבת רבני הקבה"ד והמזכירות הפעילה

בשבת שעברה שבתנו יחד עם רבני הקיבוצים הדתיים וחברי המזכירות הפעילה בכפר תבור לשבת השנתית המשותפת. מבחינתי, שתי מטרות לה לשבת. הראשונה, מפגש חברים עם רבני קהילות. דמיון ושיתוף רב ניתן למצוא בהתמודדויות ובאתגרים שניצבים בפני רבני הקיבוצים, הן בתחום הפרט והן בתחומים הקהילתיים הרחבים יותר. שבת כזו מאפשרת לחלוק חוויות, התלבטויות ודרכי פתרון לשאלות שונות ומגוונות. השניה, והיא משותפת לחברי המזכירות הפעילה ולרבנים כאחד – מושבים ודיונים בנושאים שקשורים לתנועת הקיבוץ הדתי, הן כלפי פנים והן כלפי כלל החברה בישראל.

המושב הראשון, בליל שבת עסק בתופעת ההתמכרויות לסמים ולאלכוהול – תופעה שפושה בקרב הנוער בישראל, וכנראה שאינה מדלגת על אף קהילה. שמענו את הרצאתו של אוריה גן, מנהל כפר הנוער במלכישוע, שפרט והרחיב על התופעה, והסביר על הגורמים השונים ודרכי הטיפול. לאחר מכן התפתח דיון על מקומו של הרב והשפעתו על בני הנוער בתחום זה. נקודה חשובה שעלתה באופן חזק, קשרה בין שעמום וחוסר מעש לנגישות לסמים ולאלכוהול. תעסוקה חיובית קבועה ומתמדת היא אחת הדרכים הטובות למניעה.

בשבת בבוקר נערך דיון נפרד לנשות הרבנים ובמקביל טיילו הרבנים באזור הישן של המושבה 'כפר תבור'. את הסיור הוביל פרופסור יוסי כץ שעבר עם משפחתו מאפרת שבגוש עציון למושבה, לאחר שהבינו שחיבור לעם ישראל איננו תיאורטי ולימודי, אלא עליו לקרום עור וגידים בעולם המעשה...

במושב השני התפצלנו לשלוש קבוצות דיון, כשכל אחת עסקה בנושא אחר. בראשונה בחנו את האפשרות של הנהגה תורנית נשית בקהילותינו לצד (או במקום) הרב. האם זו מציאות רצויה או מקובלת. בשניה, העמידו במוקד את תרבות הצריכה ורמת החיים בקיבוצים לאור ערכי 'והצנע לכת'. השאלה המרכזית היתה האם כיום קיימות דרכים להשפיע או להגביל את מימדי הצריכה של החברים. הקבוצה השלישית עסקה במצוינות וברצינות בתחום קיום המצוות במרחב הציבורי-קיבוצי. האם יש מקום לשיפור בתחום? כיצד עושים זאת? האם האחריות על נוכחותם של ילדי הקהילה בתפילות בבית הכנסת, למשל, היא באחריות ההורים בלבד? מה הקהילה יכולה לעשות בנושא?

הדיונים היו מעניינים ומפרים ויחד עם סעודות השבת ב'שבת אחים גם יחד' יצרו אוירה נעימה ונינוחה. יצאנו מהשבת עם תובנות חדשות שמעודדות לחשיבה ולעשיה גם במישור המקומי – כאן, בקהילת סעד.

הרב ארי סט

מצל טוב לתאר ולנעם רום להולדת הבן
נכד לעמוס ונהבה ברט ולאתי ומושקו רום
נין לצ'פי רויק ולנחמה ישראלי
שתגיו להרבה שמחה ונחת!

תגובה לסיקור "שבת הארגון" בעלון הקודם:

צניעות זו לא מילה גסה

מתפלאה אני על עורך העלון שציטט מכתבה בידיעות אחרונות, מבלי לבדוק בעצמו האם הפריטים הזוהרים היו לשם אפקט של הריקוד בחושך ולא לשם צניעות.

פעמים רבות הופיעו בסעד בריקוד כזה בחושך כדי שהפריטים הזוהרים יתנו את האפקט המיוחד של הריקוד.

בלי שום קשר לריקוד הנ"ל, יש בין הצעירים שלנו ושל אחרים שהצניעות באה מתוך הרגשה פנימית. נעשה צדק אתם שנתחשב בהם.

חוץ מזה, להיות צנוע זאת לא מילה גסה. זה "ערך". יש משפחות שגרות בבית צנוע , מגדלים ילדים בלבוש צנוע, (מותגים יוקרתיים) ועוד כהנה וכהנה.

אחת מאבני היסוד של הקבוץ זה לחיות בצניעות בכל המובנים. ובמשך השנים גם למדנו להתחשב בצרכים ובהרגשות של הזולת.

שרה ג'קסון

הנשיכה

לפני שלושה שבועות בזמן ששיחקתי עם חברות על הדשא ליד הבית שלי קיבלתי משימה. הייתי צריכה לרוץ ליד הפחים ולחזור. כשהגעתי לפחים חיכתה לי שם כלבה משוטטת. לא שמתי לב, והיא קפצה עלי, ונשכה אותי ברגל.

במוצ"ש עברנו אצל דורית ונסענו לבית החולים "סורוקה", למחרת נסענו למשרד הבריאות באשקלון, ויואל עברון תפס את הכלבה עם שני לוכדים מהמועצה ווטרינר, ולקח אותה להסגר בתקומה.

אני רוצה להודות לדורית שהפנתה אותנו ל"סורוקה", וליואל עברון על כך שתפס את הכלבה, והסביר לנו איך כדאי לנו לנהוג. בנוסף, אני רוצה להגיד לקוראים שאם רואים כלב משוטט כדאי להודיע מיד ליואל עברון, כי יכול לקרות לכם מה שקרה לי, ואם לכלב יהיו מחלות, זה מאד מסוכן.

כנה דרורי

משולחנו של מנהל הקהילה

בעז קדימה בני עקיבא...

מצאתי לנכון לשתף אתכם בשתי תמונות מרגשות משבת הארגון בקהילתנו, ומההכנות לקראתה. תמונה ראשונה: יום רביעי בערב. נתבקשתי על ידי ילדי להביא משהו לסניף. את פני קיבלו עשרות זוגות אופניים שגלשו מרחבת הסניף אל הכביש המוביל אליו. בפנים היו עשרות מילדינו אשר מילאו כל חדר ופינה בסניף. בו בזמן פעלו שם 4 שבטים, כל אחד בענייניו ולמרות הצפיפות והרעש, קול גדול של שמחת נעורים עלה משם. ללא מבוגר וללא מסגרת רשמית, נרגשים מהסוד שגילו בחודש האחרון, "סוד היחיד והיחד". בדור שכל כך מודגש בו היחיד, זו שמחה כפולה ומכופלת על היחד המשמעותי הזה. תמונה שנייה: מוצאי שבת, אולם הספורט, הורים ואחים יושבים וצופים בנערינו ובילדינו, שבלי במאי וללא מפיק הרימו תכנית ערכית ומשמעותית, שסיכמה באומר ובצליל את כל מה שלמדו בחודש שחלף. אין ספק שיש לנו זכות גדולה שהמורשת של הסניף שלנו עוברת משנה לשנה ושהנוער שלנו מלא ברוח ואמונה. יישר כח גדול לצוות ההדרכה, לשיר הקומונרית ולגדי מרכז החינוך. גאים בכם!

בשולי אסיפת החברים האחרונה

במחשבה ראשונה היו לי כל הסיבות לשמוח. סוף סוף ציבור רחב וגדול מגיע לאסיפה. סוף סוף לא יוכלו לטעון שהאסיפה הינה חותמת גומי אל מול מוסדות הקיבוץ. ובכל זאת, במחשבה שנייה, אני מתקשה להשתחרר מהתמונה של אסיפות רבות חשובות ועקרוניות ובנושאים ערכיים וקהילתיים דלות משתתפים, ולפתע, אסיפה המונית, כי יש אפשרות לקבל עוד כמה שקלים לקופה הפרטית. כן, זה צורב וכואב אם לעת הזו הגענו. נדמה לי, שנדרשת כאן חשיבה קהילתית האם לכך פיללנו והאם אלו פנינו החדשים.

זה השער להולכי הרגל

כבר זמן רב שאנחנו מנסים למצוא פתרון הולם להפעלת השער להולכי רגל בשבתות ובחגים. גם אנשי כפר עזה שבאים להתפלל אצלנו וגם בנינו שלא תמיד מצוידים במפתח נתקעו, לא אחת, במשך זמן ממושך בשער. מנגד, היו שעשו דין לעצמם ופתחו את השער הגדול והותירו אותו פתוח... בשבועות הקרובים, יותקן על השער, מנגנון מכני הפועל על ידי קוד מספרים. בהתייעצות עם הרב, הובהר שבדרך זו ניתן יהיה לפתוח את השער ללא מפתח וללא חילול שבת. יישר כח לאריאל על קידום היוזמה וברגע שההתקנה תושלם, נעדכן את הציבור בקוד הסודי ובדרכי השימוש בו.

בשעה טובה

שמח לבשר לציבור כולו, כי נפתח סניף של משרד הפנים בנתיבות. הסניף ממוקם במקום חנות גלי הישנה, בחניה הגדולה (מאחורי העירייה) . אחרי מגדל המים ימינה ומיד שמאלה.

שעות קבלת הקהל:

ימים א', ב', ג', ה' : 8:00-12:00

יום ב' : 14:30-17:00

יום ד' : 17:00- 13:30

כמי שחווה לאחרונה, את חוויית ההמתנה בצפיפות ובדוחק, תוך תחושת ביטחון מפוקפקת, במשרדים בבאר שבע, יש כאן בשורה טובה לכולנו. תודה לאורלי וידס שהביאה לידיעתי את המידע המשמח.

הנהג שלנו חברמן...

מזה זמן רב שנעשים מאמצים אל מול גורמי המועצה והממשלה, להנגיש ולסייע לתושבי סעד בכל הנוגע לתחבורה ציבורית. עד שמאמצינו יישאו פרי וכחלק מניסיון לסייע בנושא תחבורה והגעה ליעדים נצרכים, ריכזנו נתונים של קווי האוטובוסים השונים העוברים בסעד לכיוון נתיבות ולכיוון שדרות.

הדפים עם המידע ימצאו החל מיום ראשון במזכירות, וניתן לקחתם משם. כמו כן, הם יועלו לאתר השירות לחבר בשבוע הקרוב (תחת "מידע שימושי").

בנוסף אנו ממליצים להכיר את האתר היעיל, המקיף והחשוב של משרד התחבורה: **bus.org.il**

באתר זה ניתן למצוא את כל המידע על כל סוגי התחבורה הציבורית בישראל, כולל חישוב מסלולי נסיעה, עלויות, זמני הגעה, עדכונים חשובים ופירוט מגוון ורחב.

האתר ידידותי מאד ונתמך על ידי מוקד שירות, למי שמעוניין לקבל את המידע טלפונית: 8787*.

אנו ממשיכים להעלות את בקשותינו ולעקוב אחר פניותינו להגדלת היצע התחבורה באזור.

בע"ה, בחודש פברואר הקרוב (2016), צפויה החלפה של "אגד תעבורה" עם חברת "דן בדרום", וצפוי גידול במספר הנסיעות בקווים 29 ו-36 (משדרות ואליה). כמו כן נבחנת הבקשה שלנו שקו 29 (האוסף מתחנת הרכבת עצמה) לכיוון דרום, יכנס אל תוך סעד, ויחסוך את המעבר המסוכן של הכביש. חשוב להדגיש, כי אין בנמצא כרגע, קו ישיר מסעד לתחנת הרכבת בנתיבות. הדפים שברשותנו מכילים דרכי תחבורה אל מרכז נתיבות או אל צומת הכניסה.

תודה לעמוס ברט שמסייע לנו בנושא מול המועצה ולשחר שאספה את כל המידע והביאה אותו לדפוס.

משולחנה של הנהלת הקהילה

כפי שכבר פורסם, הנהלת הקהילה בישיבתה האחרונה דנה בהפרטת הארנונה החל מינואר 2016. אנחנו אוספים את השאלות וההתייחסויות שמגיעות אלינו ובמידת הצורך נשוב ונדון בנושא. בשל מספר פניות, חשוב לי להדגיש שלפני תחילת ביצוע ההפרטה, נפרסם לכל בית אב את גודל הבית לחיוב, ואת הסכום הנגזר מכך. הבסיס לחיוב, הוא מדידות <u>חיצוניות</u> שנעשו על ידי מחלקת הגבייה של המועצה.

נושא שני אליו התייחסנו הוא החניות החדשות והשימוש בהן בשבתות. הנהלת הקהילה, אשררה את החלטות העבר לשמר את העיקרון של חניה בשבתות רק בחניות מרכזיות וככל הניתן במעטפת. על מרבית החניות הייתה הסכמה מראש ועל מספר מצומצם של חניות הכרענו בישיבה. בימים הקרובים תיתלה בחדר אוכל המפה של החניות עם ההסברים בצידה. אם יש למישהו שאלות או הסתייגויות הוא מוזמן לפנות לאתי או לאליסף. בשיתוף פעולה מצד כולנו ובכיבוד ההחלטות שקיבלנו, נהנה כולנו מאווירת שבת ומרחב ציבורי נקי ופתוח.

שבת שלום

חנוכה שמח והרבה אור לכולנו. ***נחום***

מנבי
שירותי בריאות

הודעה מהמרפאה

ביום שלישי הבא 8/12 – חנוכה.

המרפאה תהיה **סגורה אחר הצהריים**

ותפתח בשעות הבוקר.

מהרצשה במשק

חלום הולך ונרקם

"עשרה קבין של גזר ירדו לעולם, רבים מהן נטלו משקי הקיבוץ הדתי, וסעד כמעט, כמעט בראשם".
לפני כשנה קבלנו החלטה אחרי עיכוב של שנתיים, ואחרי לבטים ובדיקות חוזרות ונשנות, על הקמת מפעל הגזר החדש.
הקמת המפעל הייתה רק נדבך אחד, שבא למלא אחרי תכנית אסטרטגית ועסקית מקיפה, שמטרתה לשדרג את ענף הגזר, כמנוע צמיחה מאד מרכזי בכלכלת סעד.

לצד הקמת המפעל החדשני והמשוכלל, החלטנו גם על הקמת תאגיד גזר נפרד, שיחלוש על כלל פעילות הגזר, החל בעיבוד והזריעה, ועד לשיווק ולגבייה. ובנוסף לכך נכנסנו לתהליך ארוך ומורכב של הגדרות תפקידים נדרשים, לתאגיד החדש, כולל תהליך איתור מיון ומינוי בעלי תפקידים, שיבטיחו עד כמה שניתן, את הבקשה שהועלתה בהנהלה הכלכלית ובאסיפה, לטפל לצד מבנה מתאים וציוד חדשני, גם בהון האנושי.

רבים מאנשי סעד, הנאמנים ל "נפש בריאה בגוף בריא" החגים בזמנם הפנוי מסביב לקיבוץ, חוזים בחלום שהולך ונרקם, הן באשר לבנייה, ולשטחי השירות, המתקדמת בקצב מאד מהיר להשלמה, והן בהצבת כל הציוד (חלקו חדש, וחלקו שהועבר אחרי שיפוץ מהמפעל הישן) בהתאם לתכנון המפורט שנעשה. נותרה עוד עבודה רבה, אבל נראה כי באשר ללוחות הזמנים, יש סיכוי טוב שהשלטר יופעל (או שמא ייגזר הסרט) בעוד שבועות ספורים.

בשדה אנחנו עובדים, בהתאם לדרישות התכנית השיווקית שנבנתה בעמל רב, הן לשוק המקומי והן ובעיקר לשוקי הייצוא, ושמשמעותה גידול בפעילות כבר בעונה זו 2015 – 2016. התחלנו כבר בצעדים ראשונים של אסיף הגזר לעונה זו, כאשר עד להשלמת המפעל, אנחנו ממיינים את התוצרת בבתי אריזה חיצוניים. חשוב לדעת שהיקף המזרע גדל באופן משמעותי, והשטחים פרוסים גיאוגרפית באופן נרחב, כך שמוטת השליטה שלנו, מחייבת מאמץ גדול על מנת להבטיח רמת יבול ואיכות כנדרש.

במקביל, אנו מקדישים זמן רב ומחשבה מעמיקה, ונמצאים לקראת סופו של ביצוע "ניתוח לב פתוח" - הפרדת כל שלבי הגידול של הגזר מן הגד"ש וקליטתו באופן מיטבי בתאגיד הגזר החדש. זהו מהלך מאוד מורכב לביצוע, שסופו אנו מאמינים, אמור להעניק הן לתאגיד הגזר והן לגד"ש יתרונות וחזקות.

ומכאן לנושא ההון האנושי – כבר דיווחתי בעלון כמה פעמים על התהליך הארוך, המובנה, והרגיש בנושא מיון ומינוי אנשים לתפקידים המרכזיים, בתאגיד הגזר, שכפי שהוסבר לעיל, מקיף את כלל הפעילות. נדמה שהתהליך שעברנו בנדון, היה ראשוני ונחשוני, ולמיטב ידיעתי סעד אף פעם לא ביצעה מהלך מעיין זה, שתכליתו לנסות ולהבטיח, עד כמה שניתן, צוות מנהלים בתחומים השונים, שיגדיל את סיכויי הצלחת המהלך כולו. זה לא סוד שעברנו בנדון, ימים, שבועות וחודשים לא פשוטים, והעיסוק היה בהחלט, סוג של דיני נפשות. ייתכן מאד ששגינו לאורך הדרך בנקודות מסוימות, אבל גם מאלו השתדלנו ללמוד, לתקן ולשפר. ביום ראשון האחרון, התקיימה פגישה ראשונה בהרכב החדש, של כלל עובדי התאגיד, בשדה, במפעל ובניהול. אני שמח מאד שהצלחנו להשאיר במערכת, את כל חברי סעד שעבדו בה עד כה, גם אם פה ושם חלו שינויים

בהגדרות תפקידים, ובמיקום של כל עובד בתאגיד הגזר. בסופו של דבר הצוות הזה, הוא המשאב העיקרי שיש לנו, ולכן חשוב היה לנו מאד שכך יהיה. הנוכחים במפגש שמחו לדווח, שהלב התרונן לראות בו רוב גדול של חברי קיבוץ, צעירים לצד וותיקים, ונמרצים לצד בעלי ניסיון.

בעוד כשבוע מתוכנן להפעיל לראשונה את המכונות במפעל החדש, לאחר מכן נתחיל להריץ על הסרטים גזר, לבדיקה וכיוון אחרון, ובעזרת ה' אנחנו מתכננים, להתחיל בעבודה המסחרית מלאה בשבוע הראשון של ינואר.

מעטים המקרים בחייו של קיבוץ, שהוא מוציא לדרך פרויקט בהיקף כזה, הדאגה והחשש שמא משהו לא יעבוד כשורה, לא מרפים, ומדירים שינה מן העין, אך אני משוכנע שבמאמץ משותף ובסייעתא דשמיא, נעשה ונצליח.
ו....חברים, דיווח לקראת בנייתה של תכנית המשק לשנת 2016, יוגש בקרוב.

שבת שלום, וחג חנוכה שמח – חלוה

הודעות מועדת חינוך:

א. בחופשת החנוכה (יום ג', כ"ו כסלו, ועד וכולל יום ב', ב' טבת) ברצוננו לקיים תפילת שחרית עבור הנוער. בימים אלה יתקיים, בע"ה, מניין שחרית נוסף בשעה 8:00, בבית הכנסת חטיבה. נשמח מאד שההורים יידעו את ילדיהם ויעודדו את הגעתם וכן שהציבור המעוניין, וכמובן ההורים עצמם - יגיעו.

ב. על פי בקשת ההורים, איחדנו את טיולי חנוכה לכיתות א' - ו' ליום שלישי כ"ו כסלו, ה - 8.12. גם טיול האופניים לכיתה י"ב ייצא ביום זה.

בברכת חנוכה שמח-

גדי והצוותים החינוכיים

לישי (חשב הקהילה) ולחניתה אברהם
מזל טוב להולדת הנכד, בן לדקלה ולדרור אברהם
שתגיו להרבה שמחה ונחת – קהילת סגד

חברה פלורליסטית?

בשבת פרשת ויצא, התארחה בסעד לאה שקדיאל מירוחם.

בנוסף לשיעור המעניין אודות פרשת השבוע, התכנסו מספר חברים במוצ״ש במועדון לשמוע על פעילותה של לאה בתנועת ״עוז ושלום״. גם אני באתי להקשיב. היה מעניין ומרגש לשמוע על פעילותה של לאה ועל מאמציה לאחד אנשים וסניפים לפעילות בונה. כמו כן, הסתבר כי יש לא מעט קבוצות באזורנו המנסות בדרכן לקדם מהלכים. ביניהן ״קול אחר״, ״התנועה לעתיד הנגב המערבי״, ״המרכז לזכויות חברתיות [מז״ח]״ ועוד.

מאחר והגיעו מעט חברים משחשבתי - שאלתי לתומי את מארגנת הערב מדוע לא היה יותר פירסום למפגש. הסתבר שהיה חשש מתגובות נזעמות בציבור. האמנם חשש מוצדק? נראה לי שכבר בגרנו. עברנו תהפוכות בסגנון השיתוף הקיבוצי, בפן הדתי, בשיטות החינוך וכבר למדנו כולנו כי **אין אמת אחת.** מקווה שבעתיד יפורסמו בריש גלי ערבים מעין אלו.

גם מי שלא מסכים עם דרכה של התנועה - לא יכול היה להישאר אדיש ללהט ולאנרגיה שזרמו מאישה שאינה צעירה אך עתיד המקום בנפשה והיא מגוייסת כל כולה למשימה. אכן ציונית אמיתית, ירבו כמותה.

ולהלן שיר מוכר של יהודה עמיחי, המעודד לפתוח ראש ולב לכל רעיון שכוונות טהורות ומוסריות הן בבסיס הוצאתו לפועל.

מִן הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ אָנוּ צוֹדְקִים

לֹא יִצְמְחוּ לְעוֹלָם

פְּרָחִים בָּאָבִיב

הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ אָנוּ צוֹדְקִים

הוּא רָמוּס וְקָשֶׁה

כְּמוֹ חָצֵר

אֲבָל סְפֵקוֹת וְאַהֲבוֹת עוֹשִׂים

אֶת הָעוֹלָם לְתָחוּחַ.

כְּמוֹ חֲפַרְפֶּרֶת, כְּמוֹ חָרִיש

וּלְחִישָׁה תִּשָּׁמַע בַּמָּקוֹם

שֶׁבּוֹ הָיָה הַבַּיִת

אֲשֶׁר נֶחֱרַב

דליה רוזי

יריד צדקה

לחברים שלום. השנה, כבכל שנה, נקיים בעז"ה את יריד הצדקה הגדול של חנוכה!

היריד יתקיים ביום ראשון, א' בטבת 13.12, נר אחרון של חנוכה, בין השעות 17:00 – 19:30

כזכור, ביריד ישנם דוכנים שונים ובניהם גם דוכן חפצי יד שנייה המוצעים למכירה. לשם כך אנחנו צריכים אתכם. כל חפץ שאתם מעוניינים לתרום לצדקה, שמצבו טוב וראוי לשימוש, יתקבל בברכה!

האיסוף יתקיים ביום רביעי, כ"ז כסלו (9.12), בין השעות 9:30 -15:00

את החפצים יש להניח מחוץ לביתכם, עם פתק המיידע שזה שייך ליריד.

השנה נשמח לארח ביריד מספר משפחות יוצאות אתיופיה וברית המועצות, המתגוררות במרכז קליטה באיבים.

תודה רבה על שיתוף הפעולה ומקווים לראות את כולכם!

חני לכר, צוות החינוך והילדים

הדלקת נר ראשון של חנוכה

ביום ראשון הקרוב, לאחר תפילת מנחה, נתכנס יחד בבית הכנסת

להדליק נר ראשון של חנוכה ברוב עם.

כולם מוזמנים, מתפללות ומתפללים, ילדות וילדים

להדלקת נרות, זמירות ושירות וחלוקת מִגדנות.

תפילת מנחה בשעה **16:25**

הדלקת נר ראשון בשעה **16:40**

בואו בשמחה!

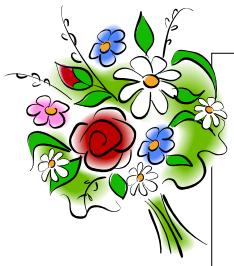

לנורית ולאלי קראוס וכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכד

בן ליערה ולרותם קראוס